Lekcja 10 6 września

PRZYMIERZE I PROJEKT PRZYBYTKU

Wprowadzenie

Pan wyzwolił Izraelitów z niewoli w Egipcie, dał im wolność, przeprowadził ich przez pustynię do Góry Synaj i zawarł z nimi przymierze miłości (Wj 19,3-6; Pwt 7,9.12; Ne 9,32). Jego łaska i troska, jakie okazał swojemu ludowi, były zdumiewające. W potężnym pokazie swojej mocy i chwały na Górze Synaj ogłosił On Dziesięcioro Obietnic (dar Dekalogu zapisanego w Wj 20) i wyjaśnił je Izraelitom szczegółowo w Kodeksie Przymierza (Wj 20,22-23,19). Następnie Pan zatwierdził przymierze z Izraelitami w doniosłej ceremonii opartej na ofierze ze zwierzęcia wskazującej na ofiarę Chrystusa. Przymierze zostało przypieczętowane krwią.

Część II: Komentarz

Zatwierdzenie przymierza

Zatwierdzenie przymierza obejmowało kilka ważnych elementów:

• Przedstawienie przez Mojżesza słów i praw wypowiedzianych przez Pana (Wj 24,3);
• Spisanie przez Mojżesza Księgi Przymierza (Wj 24,4a);
• Budowa ołtarza (Wj 24,4b);
• Ustawienie dwunastu kamiennych filarów reprezentujących dwanaście plemion Izraela (Wj 24,4c);
• Ofiary całopalne i pojednania (Wj 24,5);
• Pokropienie ołtarza przez Mojżesza połową krwi ofiary (Wj 24,6);
• Odczytanie przez Mojżesza Księgi Przymierza (Wj 24,7a);
• Pozytywne odpowiedzi ludu (Wj 24,3.7b);
• Pokropienie ludu przez Mojżesza drugą połową krwi ofiary (Wj 24,8a);
• Oświadczenie Mojżesza: „Oto krew przymierza [wyrażenie to występuje tylko raz w *Starym Testamencie*; por. Za 9,11; Mt 26,28; Mk 14,24], które Pan zawarł z wami na podstawie wszystkich tych słów" (Wj 24,8b);
• Uczta przymierza z udziałem siedemdziesięciu czterech przywódców na Górze Synaj (Wj 24,9-11).

Podczas zawarcia przymierza Izraelici odpowiedzieli trzykrotnie w ten sam sposób na łaskawe słowa Boga: „Uczynimy wszystko, co Pan rozkazał" (Wj 19,8; zob. także Wj 24,3.7). Co było złego w tej obietnicy? Otóż była ona oparta na ich pewności siebie, płytkim pojmowaniu mocy grzechu nad ich grzeszną naturą oraz ich braku uznania potrzeby Bożej pomocy. Zaledwie kilka tygodni później wielu z nich tańczyło wokół złotego cielca. Właściwą odpowiedzią z ich strony byłoby: „Z pomocą Pana i przez moc Jego łaski uczynimy wszystko, co Pan powiedział".

Jozue, wierny sługa Mojżesza i późniejszy wybitny przywódca ludu Bożego, osobiście słyszał te obietnice ludu i wiedział, jak bardzo były one kruche, słabe i niepewne. Wiele razy widział odstępstwo Izraelitów od Boga. Kiedy później raz jeszcze zapewniali: „Także my służyć będziemy Panu" (Joz 24,18), Jozue zdecydowanie odpowiedział im: „Nie możecie służyć Panu" (Joz 24,19), gdyż ich decyzja nie była szczera, jako że nadal oddawali część pogańskim bożkom (zob. Joz 24,14.23) i nie polegali na pomocy Boga, a na sile własnej woli. Jednak Jozue oświadczył: „Lecz ja i dom mój służyć będziemy Panu" (Joz 24,15).

Bóg zaprosił Mojżesz wraz z Aaronem i jego dwoma synami - Nadabem i Abihu - oraz siedemdziesięciu starszych, by spotkali się z Nim na Górze Synaj (Wj 24,9-10). Pragnął przez swoją bliską obecność pełniej objawić im, kim jest. Mojżesz nie omieszkał zanotować, że jedli i pili przy tej okazji. Nie zostało wyjaśnione, kto przygotował ucztę, choć jest wysoce prawdopodobne, że uczynił to sam Pan. Wspólny posiłek był częścią formuły przypieczętowania przymierza, a zatem owa uczta na Górze Synaj była ucztą przymierza. W czasach biblijnych wspólne spożywanie posiłków tworzyło silne więzi przyjaźni i braterstwa. Jeśli coś było nie w porządku między tymi, którzy mieli spożywać razem, należało to wcześniej wyznać i przebaczyć, a ci, którzy zasiadali do wspólnego stołu, obiecywali, że będą się wspierać nawzajem (zob. np. posiłek Jakuba i Labana w Rdz 31,54).

Doświadczamy podobnej wspólnoty przymierza, kiedy upamiętniamy życie i śmierć Jezusa podczas obrzędu Wieczerzy Pańskiej. Bóg zaprasza wierzących, by mieli bliską więź z Nim i ze sobą nawzajem spożywając i pijąc razem. Ci, którzy uczestniczą w tym podniosłym obrzędzie, tworzą jedną rodzinę z Chrystusem, gdyż obrzęd ten przypomina i symbolizuje to, czego On dokonał dla nas. Wieczerza Pańska to czas, kiedy Kościół zostaje scalony na nowo, a społeczność wiary spaja się wokół Tego, który jest jej Panem, Królem i Przyjacielem. Członkowie Kościoła jednoczą się z Chrystusem i ze sobą nawzajem. Zostają uświęceni przez przebywanie w Jego obecności. Więź zostaje przypieczętowana przez Jego obecność i Słowo.

Przybytek Boga

Niemal jedna trzecia *Księgi Wyjścia* dotyczy przybytku, co podkreśla jego ważność. Wj 25-31 zawiera szczegółowy projekt, instrukcje dotyczące konstrukcji przybytku oraz wyszczególnienie materiałów, z których należy go wykonać. Wj 35-40 to opis wzniesienia przybytku oraz poświęcenia świątyni i jej rytualnych funkcji. Jakie znaczenie ma ta narracja?

Najważniejsze w świątyni nie było jej wyposażenie, choć i to było istotne, gdyż nadawało ramy rytuałowi mającemu się odbywać w przybytku. Najważniejszy był oczywiście sam rytuał, symboliczny dramat rozgrywający się w świątyni.

Świątynia przypominała nieco bardzo szczególny teatr, w którym odgrywano raz po raz powtarzające się sceny. W teatrze to, co odgrywane jest na scenie, jest opisane pod kątem pory, miejsca i postaci biorących udział w zdarzeniach. Ten opis jest ważny dla zrozumienia fabuły dramatu. Podobnie w świątyni ważna jest nie tyle scena czyli sam teatr, ale to, co przedstawia rozgrywający się w niej dramat. Sama konstrukcja, wyposażenie i rytuał ofiarniczy to tylko narzędzia do przekazania przesłania, które zostało wyrażone w symbolach. Musimy zatem dobrze zrozumieć znaczenie tego wszystkiego. Świątynia jest monumentalną lekcją poglądową uczącą Bożego planu odkupienia.

Rytuały przedstawiane w świątyni składają się na Boski dramat. W obrazowy sposób ukazują, kim jest Bóg, za czym się opowiada, jakie wartości reprezentuje, jak zbawia skruszonego grzesznika i jak rozwiązuje problem grzechu i zatwardziałych grzeszników, jak sądzi i jak ostatecznie położy kres złu. Dramat ten uczy, że ostatecznie pokój, pojednanie i harmonia zostaną przywrócone w całym wszechświecie.

Bóg pragnął zamieszkać ze swoim ludem. Przybytek był Jego ziemskim mieszkaniem - nie dlatego, by inaczej nie mógł przebywać z ludźmi albo by potrzebował mieszkania, ale dlatego, że pragnął w wizualny sposób okazać swoją obecność ludziom, aby wiedzieli, że nie są sami, opuszczeni ani porzuceni, ale pozostają pod Jego opieką.

Apostoł Paweł wyraźnie stwierdził, że Pan nie mieszka w świątyniach uczynionych rękami ludzkimi (Dz 17,24-25), a Salomon uroczyście oświadczył, że świątynia jerozolimska, jakkolwiek była wspaniałą budowlą, nie mogła być rzeczywistym mieszkaniem Boga, gdyż nawet niebiosa nie mogą Go pomieścić: „Lecz czy naprawdę zamieszka Bóg z człowiekiem na ziemi? Oto niebiosa i niebiosa niebios nie mogą cię ogarnąć, a cóż dopiero ten przybytek, który zbudowałem?!" (2 Krn 6,18). Następnie Salomon dodaje: „Niechaj oczy twoje otwarte będą nad tym przybytkiem dniem i nocą, nad tym miejscem (...). Wysłuchaj z miejsca, gdzie przybywasz, z niebios, a wysłuchując, racz odpuścić" (2 Krn 6,20-21). Bóg w swojej miłości i miłosierdziu zniża się do nas i wkracza w nasz czas i przestrzeń, by być z nami.

Pragnąc objawiać widzialnie swoją obecność, Bóg polecił Izraelitom zbudować Mu przybytek w środku obozu. Pan powiedział: „I wystawią mi świątynię, abym zamieszkał pośród nich" (Wj 25,8). Zwróć uwagę na spójnik „i" w tym zdaniu (dobre przekłady zawierają „i" zamiast „aby", choć i taki przekład jest prawidłowy), gdyż ów spójnik ma tu istotne znaczenie egzegetyczne i teologiczne. Bóg nie *potrzebował* świątyni, aby zamieszkać ze swoim ludem. Jego obecność towarzyszyła im przez cały czas, a zasadniczym tematem *Księgi Wyjścia* jest obecność Boga wśród ludzi. Jednak później Bóg posłużył się hebrajską partykułą *lamed* („aby") w Wj 29,46b, aby podkreślić, że celem świątyni jest Jego bliskie zamieszkanie z Jego ludem i okazywanie Jego widzialnej obecności (Wj 29,42-46).

Kiedy wspaniała izraelska świątynia zbudowana w czasach Salomona została zniszczona przez Nebukadnesara, a Izraelici znaleźli się na wygnaniu z powodu ich niewierności (Dn 9,4-20), Bóg przez proroka Ezechiela upewnił ich, że będzie „dla nich na krótki czas świątynią w krajach, do których przybyli" (Ez 11,16).

Bóg powiedział Mojżeszowi, żeby zbudował Mu przybytek zgodnie z wzorem niebiańskiej świątyni ukazanym mu na Górze Synaj (Wj 25,9.40; zobacz więcej na ten temat w komentarzu do lekcji 13). Najważniejszą częścią świątyni było miejsce najświętsze, w którego środku znajdowała się Skrzynia Przymierza zwana także Skrzynią Świadectwa (Wj 25,16), gdyż słowa Bożego świadectwa czyli Dekalogu były umieszczone w jej wnętrzu (Wj 40,20). Na wierzchu skrzyni spoczywało szczerozłote wieko zwane tronem miłosierdzia (hebr. *kaporet*, od *kapar*, „jednać"; gr. *hilasterion*). Tam odbywało się ostateczne pojednanie, a wyznane grzechy ludu Bożego były wymazywane. Tam Bóg dokonywał ostatecznego rozwiązania problemu grzechu i zła (zob. Kpł 16,15-16.30). Jezus Chrystus jest *hilasterion*, tronem miłosierdzia, pojednawczą Ofiarą, która zapewnia nam przebaczenie i oczyszcza nas z naszych grzechów (Rz 3,25; 1 J 2,2).

Część III: Zastosowanie

1. Kiedy Salomon dokończył budowę świątyni, Bóg powiedział mu: „I ukorzy się mój lud, który jest nazwany moim imieniem, i będą się modlić, i szukać mojego oblicza, i odwrócą się od swoich złych dróg, to Ja wysłucham z niebios, i odpuszczę ich grzechy i ich ziemię uzdrowię" (2 Krn 7,14). Jak możemy stosować w praktyce jako społeczność wiary tę Bożą obietnicę? Co powstrzymuje nasze modlitwy, tak iż Bóg nie może ich wysłuchać i odpowiedzieć na nasze wołanie o pomoc?

2. W jaki sposób odnawiamy przymierze miłości z Panem podczas obrzędu Wieczerzy Pańskiej? Czy potrzebujemy w tym celu specjalnego obrzędu? Wyjaśnij swoją odpowiedź.

3. Jezus Chrystus „ciałem się stał i zamieszkał wśród nas" (J 1,14). Grecki oryginał mówi dosłownie, że Jezus „rozbił namiot z nami". Jak inkarnacja Jezusa i Jego życie na Ziemi upewniają nas, że On jest z nami i rozumie wszystkie nasze kłopoty, problemy i wyzwania życiowe?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych".
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium

www.adwent.pl